

МИНОБРНАУКИ РОССИИ
Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение
высшего профессионального образования
«Челябинский государственный университет»
(ФГБОУ ВПО «ЧелГУ»)
Костанайский филиал

ЖАСТАРДЫҢ КӨЗКАРАСЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ ҒЫЛЫМНЫҢ ПАРАДИГМАСЫ

Т.Ж. Атжановты және А.М. Родновты еске алуға арналған ІХ
Халықаралық ғылыми конференциясының материалдары
10 сәуір 2015 ж.

ПАРАДИГМА СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ ГЛАЗАМИ МОЛОДЫХ

Материалы ІХ международной научной конференции,
посвященной памяти Т.Ж. Атжанова и А.М. Роднова
10 апреля 2015 г.

THE PARADIGM OF MODERN SCIENCE IN THE YOUTH OPINION

Materials of the IX International Scientific Conference dedicated to the
memory of T. Atzhanov and A. Rodnov
April 10, 2015

Костанай, 2015

45. Новгуманова Г.С. Актуальные вопросы применения законодательства об **исключительном** производстве в Российской Федерации.....
46. Новокшонова Н. А. Проблемы наследования **выморочного** имущества.....
47. Нурмагамбетов Р.Г. Характеристика основных этапов формирования **конституционного** регулирования как научной категории в Российской Федерации.....
48. Овсяк О., Атжанова Ж.С. Правовое понятие **коррупции**.....
49. Одарченко Е.С., Галиаскарова А.М. Проблемы определения уголовной **ответственности** при рецидиве преступлений.....
50. Полтавская А., Атжанова Ж.С. Государственная служба как основополагающая **структурная** системы государственного управления.....
51. Попов В.С. Заметки по поводу недопустимости разглашения **данных** дел **государственного** производства по делу.....
52. Разуваева М.В. Купля-продажа как форма товарно-денежного обмена.....
53. Раманкулов Р., Авшуменова Б.О. К вопросу о миграционных **процессах** в Казахстане и Россией.....
54. Савченко М.В., Попов В.С. Осуществление адвокатской деятельности в **стране** **иностранных** адвокатом как актуальная проблема и позиции относительно её разрешения.....
55. Сафроня В., Нурмагамбетов Р.Г. К вопросу об исследовании **конституционного** регулирования как научной категории.....
56. Степанова И., Авшуменова Б.О. Набор социальных услуг.....
57. Сулейменова А.Е., Разуваева М.В. Бэби-бокс как шанс на жизнь.....
58. Сухмановский Б.Г., Галиаскарова А.М. К вопросу о жестоком **обращении** с животными.....
59. Сухмановский Б.Г., Галиаскарова А.М. К вопросу об эффективности антикоррупционной политики в Республике Казахстан.....
60. Ульянова В., Атжанова Ж.С. Сущность гражданского общества.....
61. Уралбаева Д.К., Новгуманова Г.С. Правотворчество и праворазъяснение в **деятельности** судебной власти Республики Казахстан.....
62. Урусов С.С., Галиаскарова А.М. Особенности современного **мошенничества** в Республике Казахстан.....
63. Усмаев Б., Купчак Л.М. Проблемы осуществления защиты прав граждан в **сфере** **особого** производства.....
64. Утеуленова А.Р., Новгуманова Г.С. Правовая природа судебной **власти** и **нормотворческая** деятельность Верховного Суда Республики Казахстан.....
65. Чужинов Н., Авшуменова Б.О. Государственная политика по **сокращению** занятости.....
66. Ядрошникова М.С., Рахманова Е.Н. Развитие понятия разбоя в **Российском** **уголовном** законодательстве.....

СЕКЦИЯ:

«ПРОБЛЕМЫ УСТОЙЧИВОСТИ И КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТИ СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКИ»

1. Абжанова А.К. ҚР қаржы нарығының қалыптасуы.....
2. Абжанова А.К. Қазақстан Республикасындағы кәсіпорындардың банкроттылығы мен қайта құрылу жүйесін жетілдірудің негізгі бағыттары.....
3. Актаева А.М., Кошечая Л.И. Коммуникации в антикризисном **управлении** персоналом.....
4. Ахметкали Т.А. ҚР бағалы қағаздар нарығын жетілдірудегі басты бағыттары.....
5. Ахметкали Т.А. ҚР биржа нарығының жағдайы мен дамуы мәселелері.....
6. Бабинцева Т., Бизикова Т.А. Проблема безработицы в Республике Казахстан.....
7. Базюк Н.Ю., Тараданов А.А. Микрофинансовые организации: сегодня, завтра.....

СЕКЦИЯ:
«ПРОБЛЕМЫ УСТОЙЧИВОСТИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ
СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКИ»

Абжанова
старший преподаватель
кафедры финансов и банковского
Костанайского государственного университета им. А.Байтурсынова
г. Костанай

ҚР ҚАРЖЫ НАРЫҒЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫ

Нарықтық экономикаға көшу жағдайында қаржы нарығының дамуы заңдылық қажеттілік болып саналады.

Мемлекеттің экономикалық жүйесінде қаржылық нарық экономиканың басым салаларына инвестициялау үшін уақытша бос ақшалай қаражаттарын шоғырландыру қамтамасыз ету үшін маңызды қызмет атқарады.

Осы қызметтерді жүзеге асыру бағалы қағаз нарығының инфрақұрылымының талабына сүйенеді.

Қаржылық нарық және оның кәсіби қатысушылары уақытша бос ақшалай қаражат капиталдың құйылуының қызметін атқарады, экономиканың жоғары кірісті саласы басымдылығына ішкі және сыртқы инвесторлар қаражатын тартады, халықаралық қауымдастыққа экономиканың интеграциясының ықпалын тигізеді.

Қаржылық нарық экономикалық жүйеде маңызды орын ала отырып, қаржы ресурстарының қалыптасуын және олардың мақсатты пайдалануын қамтамасыз етеді.

Нарықтық экономикасы жетілген елдердің қаржы нарығы субъектілерінің алуан орны өзгеше болады, себебі, несие-қаржы институттарының алғашқы мекемелері капиталы нарығындағы кейбір жағдайлардың туындаған мақсатында пайда болған.

Сондықтан, маманданған қаржы-несие институттары (немесе оларды парабанк мекеме деп атайды) не белгілі бір клиенттерге қызмет түрін көрсетеді немесе бір-екі клиент түрін игеріп, мекемелер бір жағынан клиенттердің несие-есеп операцияларын жүргізу орталық банктің талаптарын орындаса, екінші жағынан қаржы, сақтандыру, инвестиция және сондай операциялар орындаумен сол салалардың бақылауымен қызмет атқарады. Оларға әртүрлі маманданған қаржы институттарының жиынтығы несие жинақтау мекемелері, инвестициялық қорлар немесе компаниялар, зейнетақы қорлары, сақтандыру компаниялары, мекемелердегі өзара көмек қорлары, ломбардтар және тағы басқалары жатады [1].

Қаржы нарығы – қаржы активтері мен осы активтердің сатып алушысы мен сатушысы арасында пайда болатын экономикалық қарым-қатынас аясы.

Қаржы нарығының қалыптасуын талдау оның сегментациясын, бөлшектенуін және тәртібі бойынша бөлшектенетін нарықтарды шамалайды. Келесі сурет 1-де қаржы нарықтың топтасуы келтірілген.

Мақсаты мен жеке элементтерінің артықшылықтарына байланысты қаржы нарықты топтастырудың да өз тәсілі бар.

Негізінен қаржылық нарық валюталық нарық, ақша нарығы, капитал нарығы, ақша қаражаттар нарығынан құрылады.

Сурет 1. Қаржылық нарықтың топтасу құрылымы

рлі инвестицияға бос ақшалай ресурстарының қайта құрылу үдерісі, қаржы сүзеге асырылатын тікелей қаржылық институттар қызметі және қаржы алыптасуымен байланысты.

қаржылық ресурстарды орналастыру мен шоғырландыруда қаржылық ың басты рөлі болып, меншік иесінен қарыз алушыға қаражатты тиімді табылса, онда қаржы нарығының есебіне қаржылық ресурстарды н сатып алушылар арасындағы, қаржылық активтерімен міндеттемелерін сату

2- суретте қаржы нарығының субъектілер категориясы көрсетілген.

Сурет 2. Қаржы нарығының субъектілер категориясы

ы нарығындағы сатушылар мен сатып алушылары болып экономикалық інің келесідегідей топтар табылады:

шаруашылығы;

ншік формасынан тәуелсіз шаруашылық субъектілері;

ажылық институттар делдалдар;

млекеттік басқару органдары [2].

көрсетілген әр субъектілер нақты уақыт мерзімінде өз бюджетінің тепе- теңділік ы немесе оның тапшылығында табылуы мүмкін.

Қаржы нарығының барлық сегменттерінің тұрақтылығын сақтауға ұлттық банк қызметі экономиканың нақты секторының қаржылық мекемелері мен жаңа институттарының дамуына негізделген. Қазіргі күні мұнда тұрғындарды несиелеуде банктердің қатысуының белсенділігі арқасында несиелендіру арту үстінде.

Несие нарығының көмегімен қаржылық қаражатқа мұқтаж шаруашылық субъектілер мен халықтың өзара қарым-қатынасы және шаруашылық жүргізуші мен халыққа белгілі бір шарттармен қаражатты ұсынуды жүзеге асыратын қаржы орнатылады. Ақша капиталы босатылғанда ұдайы өндіріс үдерісіндегі экономика арасындағы қарыз капиталының жинақталуы, бөлінуі және қайта бөлінуі несиелендіру арқылы жүзеге асырылады.

Ең бастысы, несие нарығының деңгейімен қоғамдық ұдайы өндірісті дамытуға тұтастай әлеуметтік-экономикалық қатынасқа ықпал етуіне жұмсалатын ақша қозғалысы, мөлшері және бағыты өлшеніп, есептеледі.

Осы нарықтың негізгі қатысушыларына несие беруші және қарыз алушы жатқызуға болады. Несие беруші дегеніміз несие мәмілесінің ссуда беретін және алатын. Сондықтан да несие беруші ссуда беру үшін белгілі бір қаражатқа ие болған қаражаттардың көздеріне оның өз қаражаты, ресурстары, өз кезегінде ұдайы өндірісінің басқа субъектілерінен қайтару негізінде қарызға алынатын қаражат болуы мүмкін.

Қаржы нарығының жаһандануы және әлемде бәсекелестік артықшылықты бағалай қағаздар нарығына ықпалын тигізеді. Елімізде бүкіләлемдік қаржы нарығының дамуы, ең алдымен дамыған бағалы қағаздар нарығымен байланысты.

Сонымен бірге, макро деңгеймен қатар, бағалы қағаздар нарығы микро деңгейде атқаратын үлесі мол. Ең бастысы, бағалы қағаздар нарығында қаржылық ресурстар шоғырлана отырып, осыдан қаржылық ресурстардың меншіктік, қарыздық және бөлінуі топтасады.

Олардың арасындағы бәсекелестіктің болуы дамыған нарықтың бірден-бір себебі, нарық субъектілері үшін қаржылық ресурстардың жедел, әрі арзан құрал болуы негізгі мақсаттарының бірі болып табылды.

Бағалы қағаздар нарығының, соның ішінде қор нарығының қалыптасуы алшақтау емес, осы тұста ұлттық бағалы қағаздар нарығының қалыптасу ерекшеліктері мемлекеттердің қолданған тәжірибесін енгізуімен сипатталады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық комиссиясы қор нарығын дамыту мақсатымен қор нарығын дамыту бағдарламасының жобасын өңдеді [3].

Жаңа бағдарлама Қазақстанның нақты экономикасына инвестициялау отандық және шетелдік инвесторлардың қаржысын бөлу мен шоғырландыру тетігінің сапасы ретінде қор нарығын қалыптастыруға бейімделген.

Қаржы нарығының барлық сегменттерінің тұрақтылығын сақтауға ұлттық банк қызметі экономиканың нақты секторының қаржылық мекемелері мен жаңа институттарының дамуына негізделген.

Литература:

1. Колесникова В. И., Торкановского В.С. // Ценные бумаги. Учебник.- М.: статистика, 2007. – 420с.
2. Исаков У.М., Бохаев Д.Т., Рузиева Э.А. // Финансовые рынки и посредники.- Алматы: Экономика, 2012 –343 с.
3. Кенжегузина. М.Б. // Рынок ценных бумаг Казахстана: проблемы формирования и развития.- Алматы, 2006. – 260 с.